

Bygg- och miljönämnden

Remissvar gällande Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om bärförmåga, stadga och beständighet i byggnader m.m.

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden väljer att yttra sig till Boverket enligt medföljande punkter.

Sammanfattning av ärendet

Hörby kommun tog 2023-05-04 emot en remiss från Boverket gällande nytt förslag till föreskrift och allmänna råd om bärförmåga, stadga och beständighet i byggnader m.m. Boverket föreslår nya föreskrifter som en precisering av de tekniska egenskapskraven som anger att byggnader ska vara projekterade och utförda på ett sådant sätt att de har tillräcklig bärförmåga, stadga och beständighet. Förslaget till föreskrift bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024 och ersätter motsvarande regler om bärförmåga, stadga och beständighet.

Målet enligt Boverket med den nya föreskriften och modellen för hur föreskrifterna ser ut, är att skapa en tydlig struktur där krav ställs på funktion.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Hörby kommun tog 2023-05-04 emot totalt sex remisser från Boverket varav en var ett nytt förslag till föreskrift om bärförmåga, stadga och beständighet.

Förslaget till föreskrift bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler, som arbetats fram efter ett regeringsuppdrag om att se över bygg- och konstruktionsreglerna.

Bygg och miljö

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. Samtidigt upphävs motsvarande regler om bärförmåga, stadga och beständighet. Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år.

Författningen består av 3 olika avdelningar, som är uppdelade i 8 kapitel enligt följande ordning:

Avdelning I. Övergripande bestämmelser

- Kapitel 1 – Övergripande bestämmelser

Avdelning II. Uppförande av nya byggnader

- Kapitel 2 – Allmänna krav
- Kapitel 3 – Laster
- Kapitel 4 – Olyckshändelser
- Kapitel 5 – Material och geometri
- Kapitel 6 – Geokonstruktioner
- Kapitel 7 – Lastkombinationer och partialkoefficienter

Avdelning III. Ändring av byggnader

- Kapitel 8 – Allmänt vid ändring av byggnader

Målet enligt Boverket med den nya föreskriften och modellen för hur föreskrifterna ser ut, kallad möjligheternas byggregler, är att skapa en tydlig struktur där krav ställs på funktion. Förslaget formuleras som teknik- och materialneutrala verifierbara funktionskrav som ska främja kostnadseffektiva lösningar och nytänkande som på längre sikt kan bidra till att förbättra produktiviteten och pressa byggkostnaderna. I författningen tas de allmänna råden bort helt, och ersätts med tydliga ska-krav eller med en möjlighet för byggbranschen att själv ta fram olika standarder att jobba mot. Nämnden ska sedan verifiera att den föreslagna utformningen uppnår de krav som ställs i den nya författningen.

Yttrande

Bygg och miljö har granskat det inkomna förslaget och vill lyfta nedan punkter till Boverket inför det fortsatta arbetet med föreskriften:

- Föreskriften hänvisar till branschstandarder som en möjlighet för att verifiera att en metod/utformning uppfyller kraven i föreskriften, och att lösningarna ska motsvara en fackmannamässig lösning. Det anges dock ingen begränsning på vem som får lov att sätta dessa standarder eller vad en fackmannamässig lösning innebär. Detta innebär att det kan bli svårt för nämnden att verifiera att en specifik utformning klarar kraven i föreskriften. Olika delar av en bransch kanske även kommer att föredra olika standarder eller lösningar då det kan råda en oenighet i vad som är bästa metod, vilket innebär en otydlighet för både nämnden och för byggherrarna. De allmänna råden var ett bra

Bygg och miljö

verktyg för nämnderna i form av vägledning i hur lösningar skulle tolkas. Motsvarande vägledande funktion bör därmed läggas in i de nya föreskrifterna.

- Risken för skiljaktiga meningar om en lösning uppfyller kraven i föreskriften eller inte kan leda till fler överklaganden av start- och slutbesked, vilket ger en ökad arbetsbelastning för nämnden och förlänger byggtiderna.
- Den nya föreskriftsmodellen där alla delar från BBR lyfts ut till en egen föreskrift bedöms vara ett misstag. Att ha alla föreskrifter samlade i ett dokument skapar en tydlighet för byggherre/sökande, nämnd, byggare med flera om alla de regler de omfattas av vid en nybyggnad eller ändring av en byggnad. Med den nya modellen måste till exempel oerfarna byggherrar själv leta upp de olika föreskrifterna, vilket kan leda till att olika delar missas. Detta i sin tur kan leda till längre handläggningstider vid en ansökan om lov eller en anmälan, då nämnden måste be sökande att komplettera sin ansökan i flera omgångar. Det kan även öka behovet av rådgivning från nämnderna till sökande/byggherrar och andra parter, vilket kräver ökade resurser. Dessa måste komma antingen genom skattemedel eller ökning av kostnader för lov och anmälan för att täcka kostnaderna.
- Föreskrifternas utformning innebär att nämnden blir ansvarig för att verifiera att de metoder/utformning som föreslås vid en byggnation uppfyller de krav som ställs i föreskriften. Detta kommer innebära behov av vidareutbildning av kommunens tjänstemän som är fortlöpande samt ökade resurser för att kunna lägga tiden på att verifiera de olika metoderna inom de tio eller fyra veckor nämnden enligt lagstiftning har på sig att handlägga en ansökan om lov respektive en anmälan. Båda dessa delar innebär en ökad kostnad för nämndens verksamhet, särskilt i en mindre kommun som Hörby.
- Den nya utformningen av föreskrifterna bedöms främst rikta sig mot stora aktörer på byggmarknaden, och inte till mindre byggföretag eller privata byggare. För de mindre aktörerna kan det bli svårt att på ett kostnadseffektivt sätt uppfylla de nya kraven då mindre aktörer kommer behöva ta in mer kompetens eller ta in extern hjälp.
- Det är bra att de flertalet tidigare föreskrifterna och allmänna råden slås samman till en övergripande författningssamling.
- Det nämns i förslaget till den nya föreskriften att byggherren kan använda eurokoderna som verifieringsmetod, men använder byggherren inte dem måste ändå byggherren se till så vald metod ger tillräcklig säkerhetsnivå som är att likställa med eurokoderna eller ger en högre säkerhetsindex. Då blir det otydligt hur byggherren ska göra det och vad vi som byggnadsnämnden kan godkänna, vilka dokument som vi som byggnadsnämnd då behöver för att verifiera det måste förtydligas.

Bygg och miljö

- Det är bra att vind- och snölaster blir uppdaterade
- Bra att riskbedömning ska göras vid avsteg av ändring av en byggnad
- Bra att dimensioneringskontroll har lyfts in till föreskrift för byggnader i konsekvensklass 2 och 3
- Bra att allmänna råd om varsamhet och förvanskning vid ändring av byggnad har lyfts till föreskrift i den nya författningssamlingen från allmänt råd i EKS

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden väljer att yttra sig till Boverket enligt medföljande punkter.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2023-08-10
- Remissbrev 2023-05-04
- Boverkets förslag på föreskrift om bärförmåga stadga och beständighet i byggnader m.m. 2023-05-04

Beslutet skickas till

Boverket

Stepanie Isaksson
Byggnadsinspektör